

Bulla Quo Primum Tempore

Ustanowienie Wiecznego Kanonu Mszy św.

Konstytucja Apostolska Jego Świątobliwości Papieża św. Piusa V
14 lipca 1570 r.

Pius, Biskup, Sługa Sług Bożych Na wieczną rzeczy pamiątkę Do Naszych Czcigodnych Braci: Patriarchów, Prymasów, Arcybiskupów, Biskupów, i innych Miejscowych Ordynariuszy w Pokoju i łączności ze Stolicą Apostolską Czcigodni Bracia, zdrowie i Błogosławieństwo Apostolskie!

Po wyniesieniu Nas na tron apostolski, z zadowoleniem skoncentrowaliśmy Nasz umysł i energię, i skierowaliśmy wszystkie Nasze myśli na kwestię zachowania nieskazitelnego publicznego kultu Kościoła; i dołożyliśmy starań, z Bożą pomocą, wszelkimi środkami naszej władzy, aby osiągnąć ten cel. Zważywszy, iż, pośród innych dekretów Świętego Soboru Trydenckiego, powierzono nam również obowiązek zrewidowania i ponownego wydania świętych ksiąg, a mianowicie Katechizmu, Mszału i Brewiarza; i zważywszy, że z woli Bożej wydaliśmy Katechizm dla nauczania wiernych oraz gruntownie zrewidowany Brewiarz, następnie, dla właściwego wywiązania się z Boskiego Urzędu, aby Mszał i Brewiarz były w doskonałej harmonii, co jest prawe i właściwe (uznając, iż jest zupełnie stosowne, aby w Kościele był jeden tylko odpowiedni rodzaj psalmodii [melodii śpiewanego psalmu – przyp. tłum.] i jeden jedyny ryt odprawiania Mszy św.), uznaliśmy za konieczne natychmiast skierować Naszą uwagę na to, co jeszcze pozostało do zrobienia, a mianowicie, przeredagowanie Mszału tak szybko,

jak to tylko możliwe.

Postanowiliśmy więc przekazać to zadanie wybranemu komitetowi uczonych. Oni porównali swoją pracę ze starożytnymi kodeksami z Naszej Watykańskiej Biblioteki oraz z wiarygodnymi, oryginalnymi lub poprawionymi, kodeksami z innych źródeł. Ponadto konsultowali to z pismami uznanych starożytnych autorów, które dotyczyły odprawiania świętych rytów. W ten sposób odtworzyli sam Mszał w jego pierwotnej formie i w rycie świętych Ojców. Gdy efekty tej pracy zostały poddane dokładnemu rozpatrzeniu, a następnie poprawione, wówczas, po dogłębnym zbadaniu i rozważeniu, nakazaliśmy, iż końcowy ich wynik będzie bezzwłocznie wydrukowany i wydany w Rzymie, tak aby wszyscy mogli cieszyć się owocami tej pracy: aby księża wiedzieli jakich modlitw używać, oraz jakich rytów i ceremonii przestrzegać odtąd, przy odprawianiu Mszy św.

Dlatego więc, aby wszyscy i wszędzie przyswoili i przestrzegali tego, co zostało im przekazane przez Święty Kościół Rzymski, Matkę i Nauczycielkę wszystkich innych Kościołów, będzie odtąd bezprawiem na zawsze w całym świecie chrześcijańskim śpiewanie albo recytowanie Mszy św. według formuły innej, niż ta przez Nas wydana; nakaz ten ma zastosowanie do wszystkich kościołów i kaplic, patriarchalnych, kolegialnych i parafialnych, świeckich bądź należących do zgromadzenia religijnego, czy to męskiego (włączając w to wojskowe) czy żeńskiego, w których Msze św. winny być śpiewane głośno w prezbiterium lub recytowane prywatnie, zgodnie z rytami i zwyczajami Kościoła Rzymskiego. Ma to zastosowanie nawet wówczas, jeżeli wymienione kościoły zostały w jakikolwiek sposób zwolnione, czy to przez indult Stolicy Apostolskiej, czy przez zwyczaj, przywilej, lub nawet przez przysięgę lub zatwierdzenie Stolicy Apostolskiej, lub też jeżeli ich prawa i swobody były zagwarantowane w jakikolwiek inny sposób.

Zachowane będą tylko w miejscach, gdzie praktyka odprawiania Mszy św. w inny sposób była przyznana ponad 200 lat temu wraz

z jednoczesnym utworzeniem i zatwierdzeniem kościoła przez Stolicę Apostolską oraz te, które zachowały podobny zwyczaj nieprzerwanie przez okres nie mniej niż 200 lat, w których to przypadkach w żaden sposób nie odwołujemy ich ww. przywilejów lub zwyczajów. Jeżeli jednak ten Mszał, który uznaliśmy za godzien wydania, bardziej odpowiada tym ostatnim, niniejszym pozwalamy im na odprawianie Mszy św. zgodnie z tym rytym, pod warunkiem uzyskania zgody ich biskupa lub prałata, oraz całej kapituły, i niezależnie od innych warunków.

Wszystkim innym ww. kościołom zakazuje się używania innych mszałów, które należy zupełnie i w całości wycofać; i przez tę obecną Konstytucję, która będzie mieć moc prawną po wsze czasy, nakazujemy i polecamy, pod groźbą kary Naszego gniewu, aby nic nie było dodane do Naszego nowo wydanego Mszału, nic tam pominięte, ani cokolwiek zmienione.

W szczególności nakazujemy każdemu patriarsze, administratorowi i innym osobom jakiegokolwiek kościelnej godności, choćby był to kardynał Świętego Kościoła Rzymskiego lub posiadacz jakiegokolwiek innego stopnia lub stanowiska, a nakazujemy im to na mocy świętego posłuszeństwa, aby śpiewali bądź recytowali Mszę św. zgodnie z rytym, sposobem i normą niniejszym przez Nas ustanowioną a tym samym zaprzestali i całkowicie zaniechali wszystkich innych rubryk i rytów innych mszałów, jakkolwiek dawnych, do których przestrzegania byli przyzwyczajeni, i aby nie dopuszczali myśli o wprowadzaniu do odprawiania Mszy św. jakichkolwiek ceremonii lub recytowania jakichkolwiek innych modlitw, niż te zawarte w Mszale.

Ponadto, na mocy treści niniejszego aktu i mocą Naszej Apostolskiej władzy, przyznajemy i uznajemy po wieczne czasy, że dla śpiewania bądź recytowania Mszy św. w jakimkolwiek kościele, bezwzględnie można posługiwać się tym Mszałem, bez jakichkolwiek skrupułów sumienia lub obawy o narażenie się na karę, sąd lub cenzurę, i że można go swobodnie i zgodnie z prawem używać. Żaden biskup, administrator, kanonik, kapelan lub inny ksiądz diecezjalny, lub zakonnik jakiegokolwiek

zgromadzenia, jakkolwiek nie byłby tytułowany, nie może być zobowiązany do odprawiania Mszy św. w inny sposób, niż przez Nas polecono. Podobnie nakazujemy i oznajmiamy, iż nikt nie może być nakłaniany bądź zmuszany do zmieniania tego Mszału, a niniejsza Konstytucja nigdy nie może być unieważniona lub zmieniona, ale na zawsze pozostanie ważna, i będzie mieć moc prawną, pomimo wcześniejszych konstytucji lub edyktów zgromadzeń prowincjalnych bądź synodalnych, i pomimo zwyczajów ww. kościołów, ustanowionych bardzo dawnym lub odwiecznym nakazem, zachowując tylko zwyczaje mające ponad 200 lat.

W konsekwencji, z Naszej woli i mocą tej samej władzy, zarządzamy, iż jeden miesiąc po opublikowaniu tej Naszej Konstytucji i Mszału, księża Kurii Rzymskiej będą zobowiązani do śpiewania bądź recytowania Mszy św. zgodnie z niniejszym; inni na południe od Alp, po trzech miesiącach; ci, którzy mieszkają za Alpami, po sześciu miesiącach lub tak szybko, jak tylko Mszał będzie dostępny.

Ponadto, aby wymieniony Mszał był zachowany od skazy i utrzymany wolny od defektów i błędów, karą za nieprzestrzeganie niniejszego w przypadku wszystkich drukarń na obszarze bezpośrednio lub pośrednio podległym Nam, bądź Świętemu Kościołowi Rzymskiemu, będzie konfiskata ich ksiązek i grzywna w wysokości 100 dukatów w złocie płatna ipso facto do Apostolskiego Skarbca. W przypadku siedziby w innych częściach świata, karą będzie ekskomunika latae sententiae i inne kary według Naszego uznania; i mocą Naszej Apostolskiej władzy i zgodnie z brzmieniem tego dokumentu, zarządzamy, iż nie wolno im ośmielić się, albo dopuścić myśli o wydrukowaniu, wydaniu lub sprzedaży, lub w jakikolwiek inny sposób przyczynić się do dostarczenia takich ksiąg, bez Naszego potwierdzenia i zgody, lub bez wyraźnej zgody Komisarza Apostolskiego dla wymienionych rejonów świata, który będzie w tym celu przez Nas wyznaczony. Każda z wymienionych drukarń musi otrzymać od ww. Komisarza Mszał standardowy, który będzie służyć jako wzorzec kolejnych kopii, które, gdy zostaną

wykonane, muszą być porównane ze wzorcem i wiernie się z nim zgadzać, nie różniąc się w żaden sposób od pierwowzoru wydrukowanego w Rzymie (secundum magnum impressionem).

Ponieważ jednak trudno byłoby przesłać niniejszą Konstytucję do wszystkich części świata i powiadomić jednocześnie wszystkich zainteresowanych, zarządzamy, iż będzie ona, jak zwykle, rozwieszona na drzwiach Bazyliki Księcia Apostołów, na drzwiach Apostolskiej Kancelarii i na końcu Campo de' Fiori; ponadto nakazujemy, że drukowane kopie niniejszego dokumentu, potwierdzone przez notariusza i poświadczone pieczęcią funkcjonariusza kościelnego, będą posiadać tę samą niebudzącą wątpliwości ważność, wszędzie i w każdym kraju, jak gdyby to Nasz oryginał był tam przestawiony. Podobnie, nikomu nie wolno naruszyć lub nierozważnie zmienić tego tekstu Naszego zezwolenia, ustanowienia, nakazania, polecenia, skierowania, przyznania, indultu, deklaracji, woli, dekretu i zakazu. Ktokolwiek by ośmielił się tak uczynić, niech wie, iż naraża się na gniew Boga Wszechmogącego oraz błogostawionych Apostołów Piotra i Pawła.

Dan u Świętego Piotra w Rzymie, w roku tysiąc pięćset siedemdziesiątym Wcielenia Naszego Pana, dnia czternastego lipca, 1570 roku, piątego roku Naszego Pontyfikatu.

Pastor Pastorum Pius V